

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri popoldne ter stane z izrednimi prilogi ter s »Kazipotom« ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6-60
pol leta 6 » 60 » » 3-30
četrt leta 3 » 40 » » 1-70
Posamično številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglas in poslenice se računijo po petit-vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. — Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. popoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in eglaze je plačati leco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Nemško izzivanje na slovenskih tleh in njega posledice za — Slovence.

Nemcem dovoljuje vlada vse, kar hočejo. Če hočejo napraviti na čistih slovenskih tleh kako demonstracijsko slavnost, jim tudi dovoli, ker jim pač dovoljuje vse. Vlada je dovolila na Kranjskem v Domžalah, v čisto slovenski vasi, da je praznovalo dne 1. t. m. nemško nacionalno pevsko društvo »Andreas Hofer« razvite družstvene zastave. Sicer se ni godilo to popolnoma javno, marveč na vrtu Antona Kleinerherja. Na kolodvor pa so hodili po goste s frankfurtskimi znamenji. Seveda je ljudstvo radovedno gledalo to početje; nemalo razočarano pa je bilo, ko so videli pri nekaterih došlecih samokrese, katere so ti kazali prav ostentativno. Nemci so imeli torej že naprej namen izzvati kako demonstracijo. Ker se je ljudstvo držalo mirno, ni bilo to po volji Nemcem. Popoldne okoli 5. ure so začeli peti »Die Wacht am Rhein«. To je umevno razgrelo množico, ki je začela peti slovanske pesmi. Kamniška godba je prikorakala z množico pred vrt, s slovensko trobojnico na čelu. Tu pa se je oglasil hitro vladni komisar Lazzarini ter ukazal godbi, da se odstrani, kakor tudi zastava, namreč slovenska zastava — nemške izzivalne frankfurtske pa so smele še dalje vihrati. Ljudstvo je zahtevalo odstranitev teh zastav, župan Janežič je igral pri tem žalostno ulogo, ker je stal na strani vladnega komisarja. Lazzarini je ukazal orožnikom, razgnati ljudstvo, in sicer da morajo postopati »mit aller Strenge«. Nemci so razumeli to potuho, dano jim od vladnega komisarja, ter začeli metati kamenje iz za ograje med ljudstvo, grozili so s samokresi. Ker pa je bilo ljudstva vedno več, je poslal komisar po orožnike v Ljubljano. Ko so ti prišli, se je začelo še večje preganjanje Slovencev. Orožniki so z orožjem

ranili več ljudi; suvali so okoli z bajoneti, kamor je bilo. Povabljeni Nemci so se hoteli odpeljati ob 9. zvečer. V varstvu orožnikov so šli na kolodvor. Kazali so samokrese in psovali, pogum so dobili šele, ko so prišli v vagon. Tu so začeli metati kamenje na Slovence. To je ljudstvo še bolj razdražilo in hotelo je udreti na peron. Komisar je ukazal streljati. Trikrat so ustrelili orožniki. Dva nedolžna človeka sta bila obstreljena, potem pa so se zagnali orožniki med množico. Neki orožnik je sunil nekoga, ko se mu je hotel izogniti, v stegno s tako silo, da mu je stegno prebodel in je bajonet na drugi strani ven pogledal. Ta mož se piše Josip Sedej ter je črkostavec. Ko je šepal proti kolodvoru, ga je še s kopitom udaril, da je revež padel na tla ter si zlomil prebodeno nogo. Tega ranjenca so odvedli v Ljubljano najprej v zapor, potem šele v bolnišnico. Kakor so odšli izzivači, je bilo ljudstvo seveda mirno.

To je žalostna zgodovina dejstva, ki se je izvršilo na slovenskih tleh. Ko je došel v soboto »Slov. Nar.« v Gorico ter so ljudje to čitali, so se zgrajali in dajali duška svojemu ogorčenju v krepkih besedah. Slovenci smo »parias« med avstrijskimi narodi, teptani in suvani in strelja se na nas, kakor na manj vreden narod, na hlapčevski narod, ki naj lepo molči in dela roboto drugim. Streljalo se je na Slovence v Domžalah na ukaz vlade, dasi za to ni bilo nikakega povoda. To je nekaj strašnega, nekaj takega, kar mora vzburi kri v najpohlevnejšem Slovencu. — V Domžalah je par privdanih tirolskih Nemcev, ki se predrznejo prirediti izzivanje z razvitjem zastave svojega pevskega društva. Vlada to brez obotavljanja dovoli, vojaška godba, katere ni dobiti za nedolžne slovenske slavnosti, pride v Domžale, okrajni glavar se udeleži provokatorične slavnosti, na kateri se poje »Die Wacht am Rhein«.

vladni komisar pa ukaže streljati. Lepa idila!

Ustanovitev slovenske Sokolske zveze je vlada prepovedala, na Dunaju se je imel vršiti te dni sokolski shod dunajskih sokolskih društev, vlada ga je prepovedala — istočasno pa dovoljuje sredi Slovencev nemško provokatorično slavnost! Tu se pač jasno vidi dvojno moro, s katero se vlada v tej srečni Avstriji! — Pričakuje se pač, da slovenski poslanci nastopijo v tej stvari energično v poslanski zbornici ter na drugih merodajnih mestih, kajti za to edino menda vendar nismo v tej Avstriji, da nas bodo streljali v miru, v vojski pa rabili za »Kanonenfutter«!

Za bisago.

V Trstu, začetkom junija 1905.

Trst je veliko, važno trgovinsko mesto. Tukaj se bije ljut boj za napredek in obstanek med Slovenci in Italijani. In še Nemci hočejo širiti ob Adriji svoja krila! Prav bi bilo, če bi jim mogli reči, da vsi njihovi načrti sfrlijo nazaj v Berlin. Vsekakor pa hočemo postaviti vse svoje moči v bran proti njim.

Slovenci v Trstu napredujemo. Da, napredujemo, ne samo v besedi, ampak tudi v dejanju, in naša dejanja niso tajna, ampak javna. Zakaj? Edini smo: eden za vse, vsi za jednega! To je naše geslo. Marsikaj nam bo lahko storiti, ako držimo združene moči!

Ali tukaj pri nas se je začel širiti neki smrad, neki farški smrad, da bi razgnal združeni cvet tržaških Slovencev. Prav po farško napačijo zadnje strune in hočejo vstvariti stranko na neki novi farški podlagi. Tako se zagajajo kakor valovi razburkanega morja z geslom: »Mi delujemo odločno za narod, ali odločno na katoliški podlagi.« Gospoda, kaj je katoliška podlaga? Za nemir ali za mir? — Kako

je rekel Kristus? Mir vam dam, svoj mir vam zapustim — ti ljudje pa sejejo le nemir in prepir, zdražbo, seveda vse na »katoliški podlagi«! Tudi tukaj v Trstu vemo, da podlaga tej katoliški podlagi ima biti — bisaga. — Pravijo, da hočejo tržaškimi Slovencem le dobro — ali usiljujejo razpor ter prodajajo svojo razkolno pamet po cunjastem »Novem listu«. Samo za bisago, povsodi gleda iz vsega njihovega stremljenja le bisaga! Pred kratkim je prinesel ta listič članek: Tržaški Slovenci, odprite oči! — Ali jaz bi rekel, da tržaški Slovenci imajo dobro odprte oči ter vedo, kako se je držati nasproti lux-pariji. — Tako je, da v Trstu ni nič dobra podlaga za posvečeno salo in trebuh; je vsaki dan manj. In za tisto ta gospoda, ker vidi, da je blizu konca, prosi tržaške Slovence ter jih kliče na pomoč. Slovenski proletarijat, na katoliško podlago! Ali na tej podlagi bi izkrmavel proletarijat. Slovenski proletarijat pa ima odprte oči, ni potreba, da bi mu jih odpirali taki ljudje, kakršni so oni, ki kličejo na razkol. Toda vse je zaman, ali če gre tako naprej, utegne priti do vrhunca, da ne bodo pomagale več nobene kapljice in nobene molitvice. Potem pa bodo vpraševali, kdo je kriv? Kdo? Posvečene osebe, ki so postavljene za namestnike Kristusa, ali namesto da bi razlagali božjo besedo, jo teptajo z nogami ob tla. In zraven tega kričijo, da vera peša. Kdo pa je to zakrivil? Le posvečenci in njihovi drugi. Oni bodo dajali odgovor.

Kakor že rečeno, ker vidijo, da namesto da bi se nikdar sita mošnja polnila, se prazni, za to napačijo vse strune ter kličejo na pomoč: Pomagajte nam, če ne smo izgubljeni. Za to jim je — narodnost pa jim je deveta briga! Samo da je mošnja polna, pa je vse dobro. V tako svrhu hočejo napraviti tukaj nekako »katoliško« stranko; hoteli bi, da bi stalo na tukajšnjem

— 27 —

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

Kaj naj storim? Lačen in zmrzujoč, brez vsakega orožja — kajti celo rešilni nož sem vrgel v morje, da sem lažje plaval — postanem plen prvega kineta, ki bo hotel zaslužiti dvajset frankov, ter me izroči oblasti. Manjka mi moči, razuma in odločnosti. O moj Bog, moj Bog! Presodi sam, če nisem trpel že dovolj, in stori za me to, česar ne morem storiti sam!

V hipu, ko se je polasčala Dantesa neke vrste blaznost, izvirajoča iz telesne in duševne utrujenosti, ter je govoril mladi mož to gorečo molitev, oziraje se plaho proti gradu Ifu, vidi, kako se prikaže pri otoku Pomegue latinsko jadro, odbijajoče se od obzorja, nalik galebi, ki leti nizko nad vodno površino; kmalu spozna, da je to ladija, in z očesom pomorsčaka se prepriča, da je ta ladija genuška tartana, ki zapuša marseillesko pristanišče ter odhaja na visoko morje, režeč s svojim ostrim prednjim delom srebrne valove.

„O,“ vslikne Dantes, „v pol ure lahko priplavam do nje! Toda ali me ne spoznajo, da sem jetnik, in odplujejo z menoj nazaj v Marseille, da me izročijo oblasti? Kaj naj storim? Kaj naj jim rečem? Kakšno bajko naj si izmislim, da jih prevaram? Ti ljudje so vsi tihotapci, na pol morski roparji. Pod prevezo, da se pečajo z obrežno trgovino, ropajo. Ti me raje prodajo, kakor bi storili dobro delo, od katerega bi ne imeli nobene koristi.

„Čakajmo!“

„Toda čakati je nemogoče! Lakote umiram, in v nekoliko urah me zapustijo vse moči, Li jih še imam. Sicer pa se bliža tuji ura jetničarjevega obiska. — Morebiti ne spoznajo ničesar, ker se ni vzbudil njihove pozornosti strel iz topa. Izdam se za mornarja ladije, ki se je razbila to noč. Ta bajka je verjetna, in nikogar ne bode, ki bi me mogel dolžiti laži, kajti prave mornarje te ladije je pač požrlo morje. Torej naprej!“

In s te besedami se obrne Dantes proti mestu, kjer je videl malo ladijo, ter vstrepeta. Na skalnatem robu je ležala čepica jednega izmed ponesrečenih mornarjev, in v njeni bližini je plavalo na morsk gladini nekaj ostankov uničene ladije, ki jih je zaganjalo morje proti otoku.

Dantesov sklep je bil gotov. Vnovič skoči v morje, splava po čepico, si jo dene na glavo, vzame jednega izmed tramov, plavajočih na vodi, ter odplava v smeri, ki je križala smer ladije.

„Zdaj sem rešen,“ pomisli.

In to prepričanje mu vrne vse njegove moči.

Kmalu zagleda tartano, ki se mu je nekaj časa skrila, vnovič med gradom Ifom in Planierskim stolpom. Za trenotek se Dantes zboji, da bi ne odšla ladija, mesto da pluje ob obali, na široko morje, kar bi storila, če je namenjena na Sardinijo ali Korziko. Toda kmalu spozna plavač po gibanju ladije, da hoče, kakor vse ladije, ki so namenjene v Italijo, pluti med otokoma Jaros in Calasernaigne.

Med tem se približuje Dantes ladiji vedno bolj in bolj. Ladija se mu približa enkrat že za četrto milje. Dantes se dvigne, zavihiti svojo čepico, a nihče na ladiji ga ne opazi, kajti isti hip se ladija okrene proti obali. Dantes hoče klicati, a spozna kmalu, da je razdalja prevelika, da bi mogli na ladiji slišati njegov glas, tem bolj, ker bi ga vdušilo šumenje morja.

Zdaj spozna Dantes, kako prav je napravil, da je vzel seboj za oporo tram razbite ladije. Utrujen kakor je bil, bi bil težko priplaval do tartane ali če bi bila odplula ta mimo njega, ne da bi ga opazila, do obali.

Dasi je vedel, kod ima iti pot ladije, vendar zasleduje s tesnim srcem vsako njeno kretnjo, dokler se ne obrne in krene proti njemu.

Dantes napne vse svoje moči; toda ko pride že čisto blizu ladije, se ta zopet okrene.

Takoj se dvigne Dantes z nadčloveškim naporom skoro stoje nad vodo, mahaje s svojo čepico in zakriči z onim žalostnim glasom, s katerim kličejo na pomoč mornarji, kadar so v nevarnosti, in ki je enak tožbi morskemu duhu.

To pot ga zapazijo. Tartana prične plavati počasneje ter se obrne proti njemu; zajedno zapazi Dantes, da spuščajo v morje rešilni čoln z dvema mornarjema.

Hitro pluje čoln proti njemu. Dantes spusti tram, misleč, da ga ne bodo več potreboval, ter plava krepko naproti svojim rešiteljem.

Vendar spozna kmalu, koliko bi mu mogel pomagati tram, ki ga je prekmalu sunil od sebe in je bil zdaj že kakih sto korakov za njim, kajti njegove moči so bile izčrpane popolnoma. Roke in noge mu otrpnejo, prsi mu prično hropsti.

Edmond silno zakriči, brodčarja pospešita svoje veslanje, in jeden izmed njih mu zakliče v italijanskem jeziku:

„Pogum!“

Ta klic mu pride na uho baš v hipu, ko ni imel več moči, da bi premagal val, ki se razlije čez njegovo glavo in ga pokrije s penami.

Zopet se prikaže na površini z negotovimi kretnjami človeka, ki ima vtoniti, zakriči tretjič in začuti, kako se potaplja, kakor da ima na nogah kroglico, ki ga ima potegniti na dno morja.

»Najbolj domu« zapisano »Katoliški Dom« ter želijo, da bi se šli klanjat škofu! — Upamo pa, da iz tega ne bo nič, ker tržaški Slovenci že vemo, kaj nam je storiti. Svetovali bi še končno tisti gospodi, naj pogleda malce bližje okrog sebe; tam bodo videli cele kupe gnoja. In tistega naj skidajo, mesto da zalezujejo druge ljudi s hinavščino in lažni.

Plemeniti v matrikah vojvodine Kranjske.

(Dalje.)

Avtor opozarja še na nekatere primke, ki zvenijo več ali manj nemško, ki pa so le slovenskega izvira.

Tako n. pr.: Kuschland — Kušlan; Wanizher — Vaničar (pač ni dvoma o slovenskem izviru!); Utschan — Volčjan; Wolwiz — Volovec — Volvič; Zetschker — Žičkar; Wagathay — Bogataj; Laschan, Luschin, Luschian; Benzoni — Benčan; Flächenfeld — Vlah; Jenkersfeld — Jenko; Khüssl — Kisel; Coronini — Koren; Lachenheim — Lah; Marenzi — Marenčič; Wolkenberg — Oblak; Pettenegg — Petek (?); Wiltz — Ujc; Raigersfeld — Rakovec; Terzi — Terčič; Zhuber — Čubar; Wallensperg — Valič; Buchbaum — Bukovec; Saitzenberg — Zajec; Wazenberg — Vajec; Nagelheim — Naglost; Caprivi — Kopriva; Wichtenstein — Vihtelič.

Kdor pozna pretvarjanje slovenskih primkov po nemški in laški šegi, se pač ne more čuditi gori izraženemu mnenju; priobčimo pa še druge primke, o katerih tudi sodi zgodovinar, da so izšli iz slovenskih.

Naj navedemo danes le še nekaj navadnejših primkov, kakor n. pr.: Kremenik, Režec (Reshez) Čadež; pl. Weinizer — Viničar; pl. Gladič, pl. Laskovič, pl. Hranilovič, Kamnikar, Gorjup, Grošelj, Martinec, Jugovic, (Jugovec — Jugovič), Rožanec, Pakiž, Radič, Mihelič, Pezdirec, Posavec, Zorn, Grmek, Jurič, Kopejnik, Javornik, Jerin itd. (Pride še.)

DOPISI.

Iz Baške doline. — (Dober nasvet.) Veliko se čita po raznih časopisih o duhovnikih, in ti se branijo na vse načine — živijo pa lepo naprej svoje življenje. Kričati: Vera peša! ne pomaga nič. Tudi ne klicati hudiča na pomoč proti liberalcem. Jaz vem za neko drugo sredstvo, po katerem naj se ravna, pa ne bo vera pešala, in ugled bodo uživali ter ne bo treba braniti se po listih z lažjo! — Naj lepo živijo tako, kakor se spoštuje. Naj vedo, da so ljudje, kakor mi drugi. — Pred

vsem pa naj kažejo po krčmah, da je treba piti le toliko, da se jeza pogasi. Dobro izgleda naj dajejo. Kadar pa so »v ročkah«, naj ostanejo lepo doma pri kuharicah ter naj ne hodijo v cerkev, drugače vsem vernim dušicam zaupanje vzamejo. Te zlate nauke naj si vsckdo ohrani, pa bo veliko boljši.

Nekdo.

Iz Braniča. 3. jun. — Dan vnebohoda je pri nas navadni cerkveni praznik. Pa čeprav je mastna duhovniška služba, smo že dlje časa brez svojega duhovnika. Nadomestuje pa ga nam stanjelski kurat Štrancar, ki včasih v svojih pridigah strese malo svojega katoliškega zolta na nas liberalce. Pa da se ne bo hudoval, mu prepustimo radi to veselje.

Kakor napovedano, je priredilo pevsko in bralno društvo »Kraški Vrh« iz Avberja izlet k nam. Sedež je imelo v gostilni pri Žvoklju, kjer se je občinstva kar trlo krog njih, zlasti ker so ugajale vsem njih lepo ubrane in mило doneče pesmi mešanega zbora. Lepo smo se zabavali pozno v noč z vso zadovoljnostjo, in končno smo se razšli železi: na svidanje v Branič! — Braničar.

Iz Vrtojbe. — Priporočal bi odbornu novoustanovljenega (še ne potrjenega) »pevskega in bralnega društva« v Vrtojbi, da bi blagovolil zaprositi tiste člane »pevskega društva«, ki so bili iz Čitalnice izključeni, in ki hodijo sedaj z izzivalnim namenom po občini, pevaje italijanske pesmi, naj bi že enkrat nehali delati sramoto sami sebi in občini. Ako je bil namen ustanovitelj tega novega društva karistiti dobri stvari z novim društvom, upam, da se odbor potrudil, da prepreči nadaljevanje takega rjovenja. Ako je pa med tistimi izzivalci tudi kak odbornik (ni mi namreč znano, kdo so odborniki, ker oni, o katerih se je slišalo govoriti, da so voljeni v odbor, nočejo tega priznati) bi prosil pa slavno županstvo, naj poseže vmes ter prepove vsako tako izzivalno tulenje po občini. — Občinar.

Kamaje. — Približno sem izračunal, da bi vsako društvo potrosilo samo 50 K za veselječno opravo, in s tem bi bila preskrbljena za dolgo časa vsa društva celega ajdovskega okraja. To bi bila oprava za ples, tombolo, oder, platno za strehe itd. Napraviti skupno to, bi bilo prav praktično, in trošek, katerega se daje sedaj sproti, bi ostal dobiček. Vesele pa bi se lahko vršile v vsakem vremenu. Radi tega se obračam do odborov društev ajdovskega okraja, če hočejo poslati odposlanca 12. t. m. k Rebku ob 2. uri pop., kjer se lahko o tem pomenimo ter ukrenemo kaj v skupno dobro naših društev.

Anton Vodopivec, načelnik veter. dr.

Domače in razne novice.

Poroča. — Danes se je poročil gospod Fran Vidmar, c. kr. sodni avskultant v Rovinju, z gospodično Rudolfo Fonovo iz znane rodoljubne rodbine na Solkanski cesti. Naše čestitke!

Poziv vsem zavednim slovenskim občinam ob novi železnici. Sv. Lucija, 5. junija 1905. — Težko smo pričakovali gradnje železnice. Mnogo se je upalo od nje. Ljudje, katere je trla gmotna skrb, so upali, da si z novo železnico opomorejo. Mnogo jih je bilo prisiljenih iti v tujino s trebihom za kruhom. Gradnja nove proge pa je dala vsem up, da bodo lahko služili doma pošten kruh. Toda prevaral se je marsikdo. Zaslužili so le krčmarji in trgovci, delavec se je pa varal. Ne zdi se mi o tem umestno dalje govoriti, ker se je o krivicah, katere so se od strani podjetništva godile našincem, mnogo pisalo. Toda ni jim bilo tega dovolj, sedaj hočejo še slovensko zemljo blatiti z nemškimi in laškimi spakami. Čisto slovenski zemlji hočejo dati tuj značaj. To je škandal, katerega zaveden narod ne more in tudi ne sme prenesti.

Slovenske občine, kje ste? Ali vam to še ni znano? Ali se vam ne krči srce od jeze nad takim žaljenjem slovenskega naroda? Županstva, pokazite, da ne spite, da čujete, da ste narodna! Vložite protest na železniško ministerstvo! Zahtevajte, da so vsi napisi na prvem mestu slovenski!!!

Ob enem pozivljamo še enkrat vse slovenske poslance, da tudi oni storijo svojo dolžnost!

Čevljarska razstava v Mirnu. — Pišejo nam: V Mirnu bode te binkošne praznike čevljarska razstava, ki bode po izjavi priznanih veščakov velezanimiva. Razstavljeni bodo vsa dela strokovnega tečaja, ki se vrši že šesti teden pod spretnim vodstvom večšega strokovnega učitelja g. Jakoba Hulka, kateri je pridržen zavodu za pospeševanje obrti pri c. kr. kupčijskem ministerstvu na Dunaju. Ta priznan strokovnjak v čevljarskem rokodelstvu je imel že nebroj takih tečajev po vseh obrtnih krajih našega cesarstva in je povsod prirejeval velezanimive razstave, ki so zelo dvignile čevljarsko obrt v dotičnih krajih. V mirenskem tečaju je trideset marljivih čevljarskih mojstrov ter ukaželjnih mladih čevljarskih pomočnikov iz Mirna, 3 iz Orehovalj, 2 iz Rupe in 1 iz Bilj. Vsi ti slušatelji so izdelali več modernih čevljarskih vzorcev, napravili so polno risarij svoje stroke, izdelali so vsak po več parov modernih čevljev, modelirali so iz gipsa razne normalne in nenormalne noge, sestavili nekaj zelo lepih nadplavov itd., sploh so se poučili o vsem, kar spada v čevljarsko rokodelstvo.

Strokovnemu državnemu učitelju pomaga pri tem delu Franc Aspeck, delovodja in strojevodja vseh modernih čevljarskih strojev. Ti stroji so lastnina c. kr. kupčijskega ministerstva in bodo tudi razstavljeni, da si jih lahko vsakdo ogleda.

Razstavljeni bodo tudi razni izdelki mirenških strojarskih tovarn, ki bodo ogledovalcem dokazovale tudi našo strojarsko poleg cvetoče čevljarske obrti. Tvrška I. Dru-

fovka v Gorici pa razstavi izbrano zbirko čevljarskega orodja.

Razstava bode v novi veliki dvorani in njenih predobah velikega lepega in popolnoma novega poslopja g. Jožefa Mar molja.

Stroške, ki so združeni s čevljarskim strokovnim tečajem in s to razstavo, pokrije c. kr. kupčijsko ministerstvo, kupčijska in obrtniška zbornica, zavod za pospeševanje obrti v Gorici in mirensko županstvo.

V velikem pomenu strokovnih tečajev in sličnih rokodelskih razstav nam ni treba zgubljati več besed, ker je to pač vsakemu jasno, ki ima le količkaj pogleda v razvoj naših obrti.

Priporočamo prav toplo vsem našim meščanom in okoličanom, da pohite za binkošne praznike v Miren in si ogledajo to razstavo, s katero se postavi trden temeljni kamen modernemu čevljarsstvu te obrtne občine.

Slovesni otvoritev razstave bode v nedeljo dne 11. t. m. točno ob 11. uri. Torej ponovno: Za Binkošti vsi v Miren! kjer se bode skrbeli od strani domačih društev tudi za duševno razvedrilo in zabavo vseh obiskovalcev mirenške zanimive razstave.

Imenovana sta za davčna pristava vezbenca gg. Viktor Kavčič in Milan Šubic.

Župan Gamsl, dr. K. Venuti, je nevarno bolan. Bolezen ga muči sicer že več let, ali sedaj je v nevarnosti za življenje.

Občinske volitve v Gorici. — Sredi t. m. se bodo vršile dopolnilne volitve v goriški mestni svet. Kakor vse kaže, se bodo vršile te volitve, kakor zadnja leta, ob jako majhni udeležbi. Sestavil se je sicer neki odbor iz srede goriških »liberalcev«, o drugih volilnih odborih pa ni čuti še nič. Čakajo pač zadnjega dne. Takrat se utegnejo oglasiti s kakim praznobesednim lepakom kaki »neodvisni volilci«. — »Partiti populari« spijo, in tako gre vse lepo naprej po »i navadi vedno bolj in bolj nizdol...

Oddelek veteranov v Kamnjah priredi dne 20. t. m. javno tombolo in ples. Tombola obstoji iz 12 dobitkov: 10 činkvin in 2 tomboli, in sicer: 1. činkvina: obleka moška, samo blago; 2. činkvina: obleka ženska, samo blago; 3. činkvina: peča platna; 4. činkvina: stroj za žvepljanje trt; 5. činkvina: škropilnica; 6. činkvina: 1 ura budilka; 7. činkvina: svetilka, luč za na stop; 8. činkvina: 1 gnat; 9. činkvina: 10 velikih butilk najfinjšega domačega vina; 10. činkvina: pisalna miza. Tombola: 1. tombola: za 12 oseb namizne oprave; 2. tombola: oralo. — Za danes se objavlja toliko.

Prva veselica pevskega in bralnega društva »Naš Prapor« v Pevmi. — Tako lepe veselice še nismo kmalu doživeli v goriški okolici, kakor je bila v nedeljo v Pevmi. Nastopilo je prvokrat pevsko in bralno društvo »Naš prapor« ter doseglo s prireditvijo popoln uspeh. Na visokih drogih so vihrale daleč vidne lepe slovenske

(Dalje v prilogi.)

Voda se razlije čez njegovo glavo in skozi vodo vidi nebo osivelo, posejano s črnimi pegami.

Se enkrat se dvigne s silnim naporom na površino, začuti, kako ga zgrabi nekdo za lase, in nato ne vidi ne sliši ničesar več.

Ko zopet odpre svoje oči, je bil na krovu tartane, ki je nadaljevala svojo pot. Njegov prvi pogled je hotel videti, v kateri smeri pluje; oddaljeval se je od gradu Ila.

Dantes je bil tako utrujen, da je bil njegov vsklik veselja jednak vskliku bolesti.

Kakor smo že omenili, je ležal na krovu. Jeden izmed mornarjev mu je drgnil otrple ude s kosom volnenega blaga. Drugi, v katerem spozna onega, ki mu je zaklical: »Pogum!«, mu je držal k ustom steklenico; tretji, star pomorščak, ki je bil kmár in zajedno patron, ga je opazoval z izrazom sebičnega sočutja, katero čutijo ljudje navadno v slučaju nesreče, kateri so pravkar ubežali sami, in katera ji, prekmalu lahko zadene.

Nekaj kapljic ruma okrepeča oslabele moči mladega moža, dotim vrne drgnjenje, katero je nadaljeval mornar kleče poleg njega, njegovim udom gibčnost.

»Kdo ste?« vpraša patron v slabi francosčini.

»Malteski pomorščak sem,« odvrne Dantes v slabi italijansčini; »prišli smo iz Sirakuze in imeli na ladiji vino in sadje. Vihar preteklo noč nas je zasačil pri rtu Morgion in nas tresel ob skale, ki jih vidite tu le doli.«

»Od kod prihajate?«

»Z one skale, katere sem se oklenil, dotim si je naš vrli kapitan razbil ob njo svojo glavo, mi trije mornarji smo plavali. Menim, da sem ostal sam pri življenju; zapazil sem vašo ladijo, in boje se, da bom moral ostati več časa na tem pustem skalovju, sem si vzel tram naše razbite ladije, da bi dosegel z njegovo pomočjo vas. Hvala vam!« nadaljuje Dantes. »Vi ste mi rešili življenje. Baš bi bil nezavesten utonil, ko me je eden vaših mornarjev pograbil za lase.«

»To sem bil jaz,« pravi mornar s prostodušnim, odkritosrčnim obrazom, ki so ga obdajali črni zalisci. »In bil je zadnji čas, kajti že ste se potapljali.«

»Da,« pravi Dantes in mu poda roko, »da, prijatelj, in še enkrat se vam zahvaljujem.«

»Pri moji duši,« pravi mornar, »skoro sem si pomisljal. Vaša šest palcev dolga brada in vaši čeyelj dolgi lasje so dali prej sklepal, da ste razbojnik, kakor pa pošten človek.«

Dantes se zdaj spomni, da je bil na gradu Ilu prisiljen pustiti si rasti brado in lase.

»Da,« pravi, »zaobljubil sem se naši ljubi Gospej del Pie de la Grotta v trenutku velike nevarnosti, da si dam rasti brado in lase deset let. Baš danes je poteklo deset let, in tega važnega dne sem skoro vtonil.«

»Kaj naj zdaj storimo z vami?« vpraša patron.

»Ah,« odvrne Dantes, »kar hočete! Ladije, na kateri sem služil, ni več, moj kapitan je mrtev. Kakor vidite, sem ubežal z veliko silo isti usodi, toda čisto nag. K sreči sem dober pomorščak; izkrcajte me v prvem pristanišču, v katerem obstanete, in tam si že najdem mesto na kaki trgovinski ladiji.«

»Ali poznate Sredozemsko morje?«

»Po njem se vozim izza svojega detinstva.«

»Ali poznate mesta, na katerih se je najboljšje vsidrati?«

»Malo je pristanišč, v katera in iz katerih bi si ne upal priti z zavezanimi očmi.«

»Torej,« pravi mornar, ki je bodril Dantesa, ko se je ta potapljjal, »povejte, patron, če govori mož resnico, zakaj naj bi ne ostal pri nas?«

»Da,« če govori resnico,« pravi patron nekoliko dvomljivo. »Toda v položaju, v kakršnem je ta ubogi vrag, objubi človek vse, a izpolni le toliko, kolikor more.«

»Jaz izpolnim več, kakor sem objubil,« pravi Dantes.

»O, o,« pravi patron smeje, »to bomo videli.«

»Kadar hočete,« pravi Dantes in se dvigne. »Kam plovete?«

»V Livorno.«

»Zakaj torej izgubljate toliko časa s tem, da plovete ob obali?«

»Ker bi prišli sicer naravnost proti otoku Rionu.«

»Ne, ampak lahko plovete okoli njega v razdalji dvajsetih sežnjev.«

»Torej sedite h krmilu in pokazite, kaj znate!« pravi patron.

Mladi mož sede h krmilu, se prepriča z lahkim pritiskom, da mu ladija sledi, in videč, da se mu ne upira, dasi krmilo ni najfinejše, pravi:

»Vsak na svoje mesto!«

Štirje mornarji ubogajo in patron molče opazuje Dantesa. Dantes ukazuje, in mornarji ubogajo, in mala ladija krene, mesto da bi plula ob obali, proti otoku Rionu, katerega objadra, kakor je rekel Dantes, v razdalji dvajsetih sežnjev.

»Bravo!« pravi patron.

»Bravo!« ponovijo mornarji.

In vsi se ozro v moža, katerega oko je vnovič dobilo bistrost in pazljivost, in katerega telo je postalo vnovič močnejše, kakor je bilo nekdaj, dasi njegova zunanost ni izdajala tega. »Vidite,« pravi Dantes, zapustivši krmilo, »da bi vam mogel nekoliko koristiti, če ne dalje, vsaj tekom te vožnje. Če me v Livornu ne marate več, pa dobro; tam me izkrcate, in s svojim prvim zaslužkom vam plačam brano, ki mi jo daste in obleko, katero mi posodite.«

»Prav, prav,« pravi patron. »Če bodete pametni, se domeniva.«

»Daste mi pač toliko, kolikor dajete tovarišem,« pravi Dantes, »in s tem je stvar končana.«

»To ni pravično,« pravi mornar, ki je potegnil Dantesa iz morja, »kajti vi znate več kakor mi.«

»Vraga, kaj pa to tebe briga, Jacopo?« pravi patron.

»Vse,« to si sme svobodno določiti vsoto, za katero hočem služiti.«

zastave ter vabile na okusno prirejeni veselilni prostor, prepuščen drage volje od g. Al. Fogačarja. Poleg teh zastav so vihrale tudi z več hiš v Pevmi slovenske zastave, znamenje, da se je vsa Pevma zavedala velepomembnega dne. In ljudstva je prihitelo od vseh strani v prav ogromnem številu, kljub temu, da je nagajivi dež tik pred pričetkom še marsikoga zadržal doma. Zastopano je bilo častno meščanstvo, pa tudi iz goriške okolice iz Št. Andreža, Vrtojbe, iz Brd in drugodi je bila udeležba prav izdatna, le Podgorcev je bilo premalo. Vspored je bil izbran prav srečno: Vojaška godba, 3 nastopi pevcev, veseloigra in ples. Vojaška godba je igrala Parmovce „Mladé vojake“, Straussov valček „Vino, ženske in petje“, Smetanov sekstet iz opere „Jana nevesta“, Ipavčovo „Bodi zdrava domovina“ in Majcenov „Slovenski svet“.

Godba je igrala dobrš ter so slovanski komadi na sploh ugajali občinstvu. Vsa pozornost pa je bila ohranjena petju, vse je bilo radovedno, kak bo moški zbor in kak mešan zbor novega društva v Pevmi, kjer dosedaj ni bilo nikake take veselice. Nastopili so pod vodstvom g. E. Komela ter zapeli Vilharjeve „Hajd junaci“. Ko so skončali, so bili poslušalci na jasnem, da sme biti Pevma ponosna na te svoje pevce, ki so izšli iz društva „Naš prapor“, ter da so dani pogoji, da bo moglo društvo vspevati ter držati dober pevski zbor. Po drugi pesmi Ferjančičevi „Oj slov. zemljica“ so zapeli pevci in pevke (24 pevcev, 10 pevk) krasen Komelov „Venec narodnih pesmij“, ki je napravil na občinstvo najugodnejši utis. To je zbirka lepih naših domačih narodnih pesmij, kakor „Je šla meglica z jezera“, „Ta jutranja zarja“, prikupljiv vee nee pesmij, ki na sploh ugaja, ki pa še ni natisen ter znan širši javnosti. Petje je pokazalo, kaj ume napraviti več učitelj v kratkem času, kako zna obrati glasove ter vstvariti imponujoč zbor. Vsa cast v tem pogledu g. E. Komela, ki naj nadaljuje na tej poti. Uspehi so lepi, kajti društva pod spretnim vodstvom morajo le uspevati in ne propadati! Kaj takega nismo pričakovali v Pevmi, tako lepega petja, tako impozantnega zbora. Igra „Butec ima omikance za nore“ je vzbudila mnogo smela, pa je bila tudi dobro nastudirana ter se je vršila gladko. Igralci: pl. Kimovič (g. Boškin), pl. Kimovič, soproga (g. čna K. Koršič), Dorica (g. čna Primožič), Srečko (g. H. Sošol), stotnik pl. Kimovič (F. Sošol), Vida (g. čna T. Fiegl), Željko (g. Dominko), varuh (J. Sošol) — vsi so se potrudili, da je igra uspela v splošno zadovoljnost občinstva. Poduk igre je bil vsekakor v dobrih rokah. Po končanem vspredu je začel živahen ples, občinstvo pa se je razšlo po dvoriščih gostiln ter se veselo zabavalo. Posebej moramo omeniti še vrlo pevsko in bralnodruštvo iz Št. Andreža, ki se je udeležilo veselice korporativno ter tudi pozneje na dvorišču K. zapelo par pesmij. To je vrlo narodno društvo, jedna družina, ki ne zamudi nikake prilike, pokazati čustvovanje in razum za naš

splošni napredek. Poživljeno kolesarsko društvo iz Gorice se je tudi udeležilo veselice v lepem številu. — Na sploh pa sme biti Pevma ponosna na dan 4. t. m., in vrli odbor „Našega Prapora“ s sv. jim vrlim predsednikom naj bo prepričan, da je storil dobro narodno delo s prireditvijo te veselice. Uspeh je tudi v gmotnem oziru nepričakovano povoljen — vse pa je podlaga za nadaljevanje zapričetege dela. Društvo naj se razvija ter bodi vedno v čast naši prijazni slovenski Pevmi!!

Za vzgled! — Postrežba v nedeljo povodom veselice v Pevmi je bila vse hvale vredna. Cene so ostale navadne, gostje pa so bili postreženi v občo zadovoljnost. To se je mnogo poudarjalo. — Navajamo to za vzgled drugim krajem, ker se le prerado pripeti, da se tu in tam izkorišča take prilike ter se stavijo pretirane cene, in vrhu tega je še slaba postrežba. To je napačno, to ostujuje ljudi — le solidnost vzdržuje goste zadovoljne ter jih vabi! — To za vzgled!

Narodne veselice in klerikalci. — Veselice, katere prirejajo bralna in pevška društva po naši okolici, so velikega, zlasti eminentno narodnega pomena. Ali klerikalci se za vse take reči ne brigajo. — V večerajšnji „Gorici“ so nakopčili marsikaj nepotrebnega, ali za potrebno niso imeli prostora. Niti besedice se ne najde o prekrasno uspeli veselici društva „Naš prapor“ v bližnji tako eksponirani Pevmi. Velikanskega narodnega pomena so take slovesnosti — toda klerikalci ne mar za pravo narodno delo, ni jim mar za vzbujanje narodne zavesti, sploh za narodne boje jim ni mar! Oni so brezнародni — to se kaže najgrše na Goriškem. O vseh drugih rečeh pišejo, o narodni probuji pa molčijo, za dviganje slovenskega imena v naši okolici se brigajo toliko kakor za lauski snež. — Kakšne zanikrne in ničvredne „Marijine hčere“ se najdejo zavetišče v „Gorici“ — lepo narodno slavnost pa vsako prezre. — Se pač vidi, kako nevaren element so klerikalci v narodnem pogledu.

Zavedna narodna društva pa naj vedo, kaj jim je storiti s takim listom!

Brzovlaci z Dunaja v Italijo po novi železnici pojdejo bržčas po črti Celovec-Gorica, in sicer 1.) je črta Trbiž-Ponteba večkrat in za dlje časa v nevarnosti radi povodnji, kar pač sili brzovlake na črto Celovec-Gorica v Mestre; 2.) črta Glandorf-Beljak-Ponteba-Mestre je dolga 308 km, čez Gorico v Mestre iz Glandorfa pa 288 km, torej 20 km manj; 3.) črta Glandorf-Celovec-Gorica-Tržič je dolga 169 km, Glandorf-Beljak-Ponteba 112 km, to se pravi: če tečejo brzovlaci po črti Celovec-Gorica, tečejo 57 km več po avstrijski zemlji nego po črti Glandorf-Beljak-Ponteba.

Prah po cestah in ulicah v Gorici je neznošen, če je le nekaj časa lepo ter če popiha mal vetrič. Ali na našem magistratu vladajo brihtne glave, da preskrbujejo meščane s prahom, kar ga ni že tako preveč. V soboto zvečer n. pr. je bilo videti v Gosposki

ulici mestnega pometaja, ki je kadil, da je bilo groza. Vse polno ljudi je na ulici, med njimi pa pometaj — in kadi se, da je škandal. Kaj takega je mogoče le v Gorici, katere uprava je v tako imenitnih rokah, da si ni želeli boljših! — Povsodi se dandanašnji gleda po mestih, da se dosti škropi ter se odpravlja prah ob takem času, da ne stojijo meščani sredi oblakov prahu na cesti. — Je v naši Gorici je tako zanemarjeno vse v tem oziru, da slabše ne more biti v zadnji vasi. — Dandanašnji se toliko piše o nevarnosti pred bakterijami, kar le mogoče se dela proti jetiki, ali v Gorici se dela pa očitno za jetiko. Takih pospeševalcev jetike, kakor so na našem magistratu, ni na svetu. V Gorici je tudi jetika tista bolezen, ki terja vsako leto največ žrtev, ali kljub temu se pravi po ulicah ter zganja bakcile po zraku, kakor bi šlo za stavo. — Velikokrat smo že grajali tudi to, da se v jutro okoli 7. ure in še pozneje pometi iz raznih prodajalnic prah na cesto, in pasantje imajo lepo priliko najesti se za zajutrek škodljivega prahu. — Kdaj vendar sreča našo slavno mestno upravo malo pameti, da odpravi take škandalozne, zdravju meščanov skrajno nevarne razmere?!

Shod goriškega obč. „Zveza avstrijskih industrijalcev“ v Ajdovščini 1. t. m. smo omenili v zadnji številki. Sedaj se nam poroča iz Ajdovščine glede udeležbe še, da se je udeležilo omenjenega shoda precejšnje število odličnih industrijalcev iz Ajdovščine, Červinjana, Gorice, Gradišča ob Soči, Krmina, Lokavca, Tržiča in Sežane. Bodoči shod bo dne 2. julija t. l. v Červinjanu.

Zakaj izpuščajo Vipavsko železnico? — V Ljubljani izdajajo vsako leto razne vozne rede, v katerih so navedene železnice, ki tečejo po slovenskih tleh. Vvoznem redu, ki je bil pred kratkim priložen „Slov. Nar.“, ne nahajamo Vipavske železnice. Tudi lani smo jo pogrešali v nekem takem voznem redu. Prav bi bilo, da se navaja tudi ta naša železnica, ker je brez dvoma večjega pomena nego n. pr. ona iz Poljčan v Konjice na Štajerskem.

Podaljšanje Vipavske železnice. — Upravnemu svetu Vipavske železnice se je dovolilo za dobo enega leta, da sme pričeti s tehničnimi napravami za ozkotirno železnico od Ajdovščine čez Vipavo v Št. Vid.

Tržaški namestnik prine Hohenlohe obišče, kakor čujemo, oficijelno našo deželo v tekočem letu.

Vipavska železnica. — Koliko truda je bilo, predno smo prišli do Vipavske železnice, dasi se je vedelo lahko že naprej, da bo dobro uspevala. Drugi občni zbor je pokazal dohodkov za leto 1904. K 148.760, stroškov pa 122.248 K. Altroče furlanska železnica, za katero pa se je tako mudilo!

Južna železnica je razposlala povodom binkoštnih praznikov lepake za obisk postojnske jame tudi po Gorici, pa le laške in nemške; po slovenskih krčmah je videti le nemške.

Nam so poslali slovenski lepak. — Krčmarji naj v bodoče zahtevajo, da jim dajo slov. lepak! Saj storijo oni uslugo južni železnici — pač mora ta upoštevati naš jezik, kakor pritiče!

Papež in slovansko bogoslužje. — Da papež Sarto ni naklonjen slovanskemu bogoslužju, to je stara reč. Med zborovanjem škofov v Rimu je posegel vmes prav na teroristični način. Poprej si je dal vsak večer predložiti protokole o posvetovanjih, v torek 30. pr. m. pa je prišel osebno popolnoma nepričakovano na zborovanje, se vsedel na predsednikov sedež ter prečital škofom opomin, da morajo v interesu cerkve žrtvovati koristi naroda! — Škofje bi se bili torej smeli po takem ukazu posvetovati le o predloženih vprašanjih, nanašajočih se na znane dekrete iz leta 1898. in 1900. Kaj in kako se končno ukrene, to pa pove papeževa odločba. Papež s svojimi kardinali sam odloči — kako naj se nastavi morilni nož na slovansko bogoslužje, da ga bo prej konec, da bo sveta in nezmotljiva katoliška cerkev potem toliko lažje poitalijančevala Slovane, kjer so v dotiki z Lahi, in pomenevala, kjer so v dotiki z Nemci!

Ljudska veselica. Narodno slavlje na Vrhovlju. — V okrožnicah, odposlanih na različna društva, se je pomotoma izpustilo, oziroma se ni precizno izražalo prošnjo, da so društva vabljeni k nastopu. — Do društev se torej obračamo, naj blagovole smatrati omenjeno okrožnico kot vabilo za nastop, in v kratkem času javiti pevsko točko, s katero mislijo posamezna društva nastopiti, „Goriškemu Sokolu“, da se še pravočasno uredi vspredu, kateri bode objavljen v „Soči“. Toliko v pojasnilo netočnih okrožnic. Izletniki iz mesta, goriške okolice in tostran Soče, ki se mislijo udeležiti narodnega slavlja na Vrhovlju, naj blagovole to naznaniti bratu Zadelu, ki preskrbi potem za prigrasene osebe vozove. Voznina stane do Plavij in nazaj 80 kr t. j. v novi kronski veljavi 1.60 K. Kar se tiče poti iz Plavij na Vrhovlje, ki traja slabo uro (sistem Roskopf!), bo treba rabiti noge, ker nismo mogli dobiti še vodljivega zrakoplova. Glede česenj vzdržujemo še vedno vse prijetne vesti, in bojimo se le, da bo moral marsikateri koš poln romati nazaj k radodarnemu gospodarju. Pri ljudski veselici ni nobene vsotnine. Bolj po ceni se pač ne more prirejati tako obsežnega slavlja. Kolesarsko goriško društvo je že prijavilo svojo udeležbo in sicer korporativno. Zraven navadnih koles se udeleži izleta tudi pet motocikeljev (kolesa za bencin, gre kot sam vrag!) in sicer pojdejo kolesarji čez Št. Ferjan. Ako postane med potjo lepo število neakretnih piščancev in okornih kuržrtev hitrih motocikeljev, se napravi na veselilnem prostoru izletnikom splošen in gratis rižot. Govori se tudi o tržaških izletnikih, ki si hočejo ogledati morje od daleč. Dal Bog da se vresniči ta vest!

Prilblizu ognja je prišel v Voglarjih 2 letni Fr. Cej, ko je bil sam s 4 letno sestrico v

„Res je,“ pravi Jacopo; „napravil sem kar tako majhno opazko.“

„Dobro; a storil bi boljše, da prineseš temu vrlému mladeniču, ki je čisto nag, hlače in jopič, sed da če jih imaš.“

„Ne,“ pravi Jacopo, „imam pa hlače in srajco.“

„To je vse, kar potrebujem,“ pravi Dantes. „Hvala, prijatelj!“

Jacopo izgine pod krov ter se kmalu vrne s hlačami in srajco; ki jih obleče Dantes z nepopisnim veseljem.

„Ali potrebujete zdaj še česa?“ vpraša patron.

„Košček kruha in še požirek tega izvrstnega čuma, ki sem pa pokusil prej, kajti precej dolgo je že, odkar nisem ničesar vžil.“

Res je bilo tega že skoro štirideset ur.

Takoj prinese Dantesu kruha, in Jacopo mu ponudi svojo čutaro.

Dantes hoče dvigniti čutaro k ustom, pa ustavi roko na pol poti.

„Glejte,“ pravi patron, „kaj pa se je zgodilo na gradu Ifu?“

Ob južni bastiji gradu Ifa se je res dvignil majhen, bel oblček, ki je vzbudil Dantesovo pozornost, da je ustavil svojo roko na poti k ustom. Trenotek nato začujejo na krovu tarlane pok daljne eksplozije.

„Kaj naj to pomeni?“ vpraša patron.

„Gotovo je ubežal to noč kak jetnik, in sprožili so top, da opozorijo na to vso okolico.“

Patron se ozre v mladega moža, ki nagne po teh besedah čutaro mirno na svoje ustnice in prične požirati rum s tako slastjo, da mora takoj izgniti vsaka slutnja, ki se je morebiti porodila.

„Ta rum je vražje močan,“ pravi Dantes, otiraje si z rokavom pot, ki mu je oblił čelo.

„V vsakem slučaju,“ zamrmra patron, oziraje se vanj, „če je to on, tem boljše, kajti pridobil sem si izvrstnega moža.“

Pod pretvezo, da je truden, sede Dantes h krmilu. Vesel da je prost, se ozre dosedanjí krmar vprašuje v patrona, ki mu dovoli, da prepusti krmilo novemu tovarišu.

Dantes se na ta način lahko obrne proti Marseilleu in posveti svojo pozornost mestu.

„Kateri dan pa imamo?“ vpraša Dantes Jacopa, ki je sedel poleg njega in ni več gledal na grad If.

„28. februarja,“ odvrne ta.

„Kateraga leta?“ vpraša Dantes naprej.

„Kako, katerega leta? Vi vprašate, katerega leta?“

„Da,“ odvrne mladi mož, „vprašam vas, katerega leta.“

„Vi ste pozabili leto, v katerem smo?“

„Kaj hočete! To noč sem prestal toliko strahu,“ pravi Dantes smehljaje, „da bi pač lahko zblaznel, in moj spomin še vedno ni, kakor bi moral biti. Vprašam vas torej, katerega leta 28. dan februarja imamo.“

„Leta 1829,“ pravi Jacopo.

Danes je bilo torej štirinajst let, odkar so Dantesa zaprli.

Devetnajst let mu je bilo, ko je prišel na grad If, in trinideset, ko ga je zapuščal.

Bolesten smehljaj zaigra na njegovih ustnicah. Vpraša se, kaj se je ta čas, ko so ga smatrali za mrtvega, pač zgodilo z Mercedo.

Nato se posveti v njegovih očeh blisk sovraštva napram onim trem možem, ki so mu provzročili tako dolgo in mučno jetništvo.

In na tihem ponovi prisego, katero je prisegel v jeti, namreč prisego, da se neizprosno maščuje nad Danglarsom, Fernandom in Villefortom.

In ta prisega ni bila več prazna grožnja, kajti ta hip bi že najhitrejša jaderica Sredozemskega morja ne bila več mogla doiti male tartane, ki je plula z razpetimi jadri proti Livornu.

KONEC PRVEGA DELA.

Drugi del.

I.

Tihotapci.

Dantes ni prebil na krovu še niti celega dneva, a je že spoznal, s kom ima opravka. Ne da bi bil učenec abbéja Farie, je znal častitljivi patron „Mlade Amelije“ — tako se je zvala genuška tartana — večinoma vse jezike, ki se govorijo okoli velikega jezera, katero imenujemo Sredozemsko morje, od arabskega do provengalskega. Ker mu vsled tega ni bilo treba rabiti tolmačev, ki so vedno zelo nadležni in večkrat indiskretni, mu je nudilo to znanje jezikov velike koristi, olajšujé mu občevanje z ladjami na morju in barkami ob obrežju ali končno z ljudmi brez imena, stanu in domovine, kateri živijo na nasipih po pristaniščih v toliki množici in od tako skrivnostnih sredstev, da bi človek mislil, da jih redi božja dobrotljivost. Čitatelj je pač že spoznal, da je bil Dantes na krovu tihotapske ladje.

Tudi patron je sprejel Dantesa v pričetku z neko nezaupljivostjo: ker je bil zelo dobro znan obrežnim carinskim uradom in je tekmoval z njimi, kdo da prekosi drugega v zvišnosti, je mislil v pričetku, da je Dantes odposlanec carinskega urada, ki hoče vporabiti to sredstvo, da izvohuni nekatere njegovih skrivnostij; toda Dantes je prebil preskušnjo tako sijajno, da je bil takoj prost vsakega sumničenja. Ko je videl patron, kako je ustal nad gradom Ifom oblak dima nalik perjanici, in je začul strel, je mislil za trenotek, da je vzel na krov človeka, kateremu je imelo veljati to izkazovanje časti, a to ga je vznemirjalo manj kakor slutnja, da je novodošlec carinski uradnik; toda popolni pomorščakov mir je pregnal to drugo slutnjo prav tako hitro kakor prvo.

Vse občuduje

nizke cene izpostavljenega blaga
v trgovini

J. MEDVED — Gorica

Corso Giuseppe Verdi štev. 38.

40 kron

stane:

- 1 čedna volnena obleka
- 1 bela srajca s svilenimi prsi
- 3 spodnjih hlač
- 1 klobuk iz lodna
- 6 nogavic
- 6 žepnih robcev
- 1 satenast pas
- 1 dežnik
- 6 ovratnikov
- 1 kravata
- 1 par rokavic
- 1 ogledalo.

Oklic.

Na prošnjo Tomaža Mrevlje pokojnega Tomaža, veleposestnika v Križu, (okraj Ajdovščina) se je dovolila uvedba amortizacijskega postopanja glede terjatve, v korist Franceta, Ivana in Antona Seu Josipovih, dedičev pokojnega Ivana Josipa Seu v znesku gld. 1200 vpisane sub pres. 26. 10. 1837 št. 2806 na tezo prvega telesa vložka 161 katastralne občine Miren.

Pozivlja se vsakega, ki ima pravico do navedene terjatve, isto do 25. rožnika 1906 pri spodaj podpisani sodnji v sobi št. 8 naznati, ker bi se v nasprotnem slučaju, dovolilo, na prošnjo predlagatelja amortizacijo vknjižbe zastavne pravice za navedeno terjatev ter izbris zastavne pravice.

G. kr. okrajna sodnja III. oddelek

Gorica, dne 26. maja 1905.

Dr. Mattioni.

JAKOB ŠULIGOJ

urar v Gorici
c. kr. železnice Gosposka ul. 2.

Gostilna

v lepem kraju, obkoljena z gozdom, ob drž. cesti med Gorico in Tolminom. Hiša ima dva parterja, je 27 m dolga in 12 m široka, 14 sob, kuhinja, klet, veliki hlevi; v bližini je poslopje s 4 prostori. Vse je trdno zidano in v dobrem stanu. Hiša je na samem in priprava za letovišče ter

se prodaja

radi družinskih razmer za 8000 gld.; plačati je takoj polovico, druga polovica se obrestuje po 5%. Fotografijo hiše se pošlje na zahtevo. Ponudbe sprejema Anton Šila, posestnik v Podseju štev. 5 pošta Volče na Primorskem. Hiša je pripravna tudi za tovarno ker je v bližini dovolj vodne gonilne sile. Gozd in sadni vrt, obsežen 4 orale, daje dovolj krme za 2 govedni.

Čedno meblirana soba

separaten vhod

I. nadstr. s hrano.

Naslov pové upravništvo.

.....

Karol Praščik,

pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, koiče za birmance, torte itd.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

.....

Gorica • Gorica

Hôtel

„pri zlatem jelenu“

v trgovskem središču nasproti nadškofijski palači. — Sobe za prenočišča po zmernih cenah. — Velik jedilni salon, poleg stekleni salon s teraso. — V poletnem času prijeten vrt z verando. — Sobe za klube, društva, za sklenjene družbe. — Izborna kuhinja. Domača in ptuja vina. Izvirno pilzensko »prazdroj«-pivo.

A. vd. Berini — Gorica

Šolska ulica št. 12

velika zaloga oljkega olja

prve vrste

najboljše trdke iz Istre, Dalmacije, Melfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.
Prodaja na drobno: K — 64, —72, —80, —88, —96,
1-12, 1-20, 1-36, 1-44, 1-60, 1-80, 2-

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštno presto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno. Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmjerne.

Ako hočete zares

kupiti, vedno solidno in lepo blago po primerno nizkih cenah in se ne pustiti samo radi nizkih cen slepiti, Vam morem s prepričanjem zagotoviti, da se blagovolite obrniti zaupno, v Vašo popolno zadovoljnost, ob vsaki potrebi do domače trdke

J. ZORNIK — Gorica

sedaj Gosposka ulica štv. 10.

ki nudi največjo zalogo vedno zadnjih novosti krasnih okraskov za obleke, perila in ovrtnice za gospode, solčnikov, dežnikov, svil, modercev, predpasnikov, pasov itd.

— Zaloga vseh potrebščin za g. šivilje in krojače. —

Anton Ivanov Pečenko — Gorica

TEKALIŠČE JOSIPA VERDIJA št. 28.

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Zaloga piva

tovarne G. Auerjevih dedišev v Ljubljani in plzenskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Mošćanske pivovarne«.

Zaloga ledu, karerega se oddaja le na debelo od 100 kg naprej.

Cene zmjerne. Postrežba počtana in točna.

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.

V svojem »Trgovskem Domu.«

TELEFON ŠT. 80.

Hranilne vloge obrestuje po 4½%, — večje, stalno naložene najmanj na jedno leto, po dogovoru — Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez iz gube obresti. — Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posejila daje na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, — proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje. Zadrugalniki vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 31. decembra 1904:

Deleži: a) podpisani	K 1.958.400,—
b) vplačani	319.684,—
Dana posejila	1.901.302,—
Vloge	1.991.340,—

„Narodni kolek“

koleke, poštne znamke in vse

poštne vrednostnice prodaja

knjigarna

A. Gabršček.

Čevlji gld. 1-30.

Samo radi velike zaloge 1 par modernih čevljev za gospode, 1 par za dame, 1 par za deklice in 1 par za otroke, lahke za nositi lepe oblike za vsaki letni čas. Vsi 4 pari za gld. 1-30. Vseled največjega založništva. Razpošilja po poštne povzetju v ino- in tuzemije Ebner & Son, Dunaj, VI. Kaiserstrasse 98/II.